

Het Vossius Gymnasium in Amsterdam zetelt in een iconisch gebouw uit 1930. De uitdaging: realiseer 2 gymzalen onder de binnenplaats, op 9 meter diepte en op 1,5 meter afstand van het rijksmonument. Terwijl de lessen gewoon doorgaan.

TWEE GYMZALEN, NEGEN METER DIEP

Senior projectmanager Peter Huys
en rector Jan van Muilekom

Iedereen die voor het eerst de gymzalen ziet, reageert even verbaasd. Ongelooflijk dat deze ruimte van 30 bij 30 meter en 7 meter hoog onder de grond zit. Dankzij het slimme lichtplan van architectenbureau Marlies Rohmer lijkt het zelfs of de zalen in daglicht baden. ‘We zijn er ontzettend blij mee’, vertelt rector Jan van Muilekom. ‘De oude gymzalen stammen nog uit 1930 en het vak lichamelijke opvoeding is sindsdien flink geëvolueerd. Daarnaast had de school ook gebrek aan ruimte. De school is gebouwd voor zo’n 500 leerlingen, maar we hebben inmiddels ruim 800 leerlingen. Maar ja, hoe kun je ruimte winnen in een rijksmonument? Toen zei een moeder van een van de leerlingen, die architect is: ‘Je kunt best gymzalen onder de binnenplaats bouwen.’ Over dat idee zijn we toen gaan nadenken.’

Uitbreiding van het plan

Nadat een haalbaarheidsstudie was uitgevoerd, gaf de gemeente groen licht. Daarna werd HEVO bij het project betrokken. Een probleem was dat de school een rijksmonument is en er in feite niets aan het uiterlijk mag veranderen. Toch gaf de gemeente toestemming om een serre op de binnenplaats neer te zetten die toegang geeft tot de gymzalen en ruimte biedt voor een studieruimte en een bibliotheek.

Jan van Muilekom: ‘In de loop van de tijd groeide het plan verder. We wilden twee liften realiseren zodat de school ook toegankelijk is voor gehandicapten. Daarnaast wilden we graag iets aan de luchtbehandeling doen en een fietsenstalling maken in de kelder. Zo vielen we van het een in het ander. Bij de uitbreiding van het plan hebben we veel hulp gehad van projectmanagers Peter Huys en Eduard Bekke van HEVO. De gemeente gaf toen ook voor de uitbreiding toestemming en kende ons subsidie toe.’

Steeds nieuwe uitdagingen

Senior projectmanager Peter Huys: ‘Dit project was op allerlei punten een uitdaging. Onder de grond bouwen is al lastig, maar zeker als je op anderhalve meter van een rijksmonument aan de slag gaat waar ook nog wordt lesgegeven. We hebben vooral uitgebreid onderzoek gedaan naar de fundering en de grondwaterstand. In deze overspannen bouwmarkt was het moeilijk om een aannemer te vinden die zo’n project aan kon en wilde gaan. Veel aannemers kiezen liever voor projecten waar minder risico’s aan kleven. Uiteraard moest dat ook worden aanbesteed, want het gaat wel om publieke middelen. We hebben ook veel energie gestoken in het informeren van de omwonenden over de plannen. Amsterdammers zijn door problemen met de Noord/Zuidlijn huiverig voor ondergrondse werkzaamheden en in de buurt staan nogal wat kapitale panden.’

Jan van Muilekom: ‘Voor de omwonenden hebben we inloopavonden georganiseerd met een glaasje erbij om uit te leggen hoe lang de bouw ging duren, hoeveel overlast ze konden verwachten en ook dat de bomen die voor dit project moesten sneuvelen teruggeplaatst zouden worden.’

Technisch hoogstandje

In april 2018 is begonnen met de bouw. Het terrein werd leeggehaald en damwanden van 18 meter hoog werden erin gedrukt. Daarna begonnen de graafwerkzaamheden. Toen een diepte van 9 meter was bereikt, gingen er 142 palen de grond in om daarop de vloer te verankeren. Het dak werd met behulp van stalen kabels verstevigd. Zodra het beton van het dak was uitgehard, werden die stalen kabels aangetrokken zodat het dak een tikje bol kwam te staan waardoor extra stevigheid ontstond. De gymzalen kunnen met recht een technisch hoogstandje worden genoemd.

Meer weten?

Vraag Peter Huys
E peter.huys@hevo.nl
T +31 (0)73 6 409 522
M +31 (0)6 20 30 07 60

Daarom was het fijn dat HEVO het Risicodragend Projectmanagement op zich nam. Over de financiën hoefde de school zich daardoor geen zorgen te maken.

Jan van Muilekom

Verrassingen

Na de herfstvakantie van 2019 zijn de gymzalen in gebruik genomen door de leerlingen en ’s avonds mogen sportverenigingen van de zalen gebruik maken. Maar de verbouwing is nog niet afgerond. In de oude gymzaal komt een kantine, op de plek van de oude kantine wordt een biologie- en natuurkundelokaal gerealiseerd, de studieruimte in de serre is nog niet ingericht, de fietsenkelder is nog niet af en de binnenplaats moet in oude luister worden hersteld.

Peter Huys: ‘Pas als het project helemaal is afgerond, haal ik opgelucht adem. Tijdens dit project kwamen we voor veel verrassingen te staan. Er bleek bijvoorbeeld een trafo in het pand te zitten die ook de wijk bediende. Op dat soort tegenvallers kun je niet anticiperen, daar moet je gewoon mee zien te dealen.’

‘Daarom was het fijn dat HEVO het Risicodragend Projectmanagement op zich nam’, zegt Jan van Muilekom. ‘Over de financiën hoefde de school zich daardoor geen zorgen te maken. Daarnaast is het belangrijk dat mensen met verstand van zaken tijdens zo’n ingewikkeld proces met je meedenken. Steeds hadden we het gevoel: ze gaan voor ons, hen kunnen we vertrouwen. Ik ben zeer tevreden over de samenwerking met HEVO.’

Projectgegevens

Opdrachtgever

Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia; Vossius Gymnasium Amsterdam

Rol HEVO

Risicodragend Projectmanagement

Architect

Marlies Rohmer Architects & Urbanists

Aannemer

K_Dekker Bouw & Infra